

## บทคัดย่อ - Abstract

พ่อค้าชาวเมืองลียงคนหนึ่ง คือ ฌอง ปวงแตล (Jean Pointel) เกิดติดอกติดใจภาพผลงานของจิตรกรอิตาลีเลียน กิโด เรนี (Guido Reni) ที่แสดงแม่พระกำลังเย็บปักถักร้อยในหมู่สตรี ปวงแตลจึงว่าจ้างให้จิตรกรฝรั่งเศส นิโกลาส์ ปูแซ็ง (Nicolas Poussin, 1594-1665) ให้วาดภาพที่ทำให้เห็นสตรีใน “ความงามแตกต่างกัน” ปูแซ็งเลือกหัวข้อจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเก่าเล่าเรื่องของเอลีเยเซอร์เดินทางพร้อมอูฐสิบตัวเพื่อค้นหาภรรยาให้กับอิสอัค และก็มาพบเรเบคาห์ริมบ่อน้ำ ภายหลังเมื่อภาพของปูแซ็งตกทอดเข้ามาเป็นทรัพย์สินสมบัติของกษัตริย์ฝรั่งเศส ราชบัณฑิตยสถานสาขาจิตรกรรมและประติมากรรมของฝรั่งเศส (Académie royale de peinture et de sculpture) ยกภาพของปูแซ็งขึ้นมากล่าวชม ปูแซ็งได้รับการยกย่องให้เป็นบรมครูแบบอย่างของจิตรกรรุ่นหลัง แต่ภาพ “เอลีเยเซอร์และเรเบคาห์” ก่อให้เกิดข้อถกเถียงเรื่องจิตรกรไม่ได้วาดอูฐทั้งสิบของเอลีเยเซอร์ตามที่ตัวบทระบุ อันเท่ากับไม่เคารพความถูกต้องของเรื่องราวที่พลอยจะกำกวม ทว่ามนต์เสน่ห์เรื่อง “ประดิษฐกรรม” (invention) ซึ่งให้เห็นถึงพลวัตระหว่างตัวบทและตัวภาพที่ไม่ได้มาจากการประจบลงตัวระหว่างศาสตร์สองสาขา การสรรค์สร้างเหลือช่องว่างให้จิตรกรได้เติมเต็ม และเป็นพื้นที่ที่อัตราหรืออัตวิสัยจะปรากฏผ่านลายเส้นและสีสันโดยไม่ยึดติดกับตัวบทอย่างเหนียวแน่น นอกจากนี้ เกมทางรูปทรงองค์ประกอบภาพยังแนะนำให้เห็นอีกว่าหลายสิ่งในภาพอยู่นอกเหนือการกำกับของตัวบท เรื่องราวการมาหาหญิงสาวผู้ประเสริฐไม่อาจเลี่ยงนัยทางกามารมณ์ดังที่ปรากฏในภาพผู้ชายคนเดียวท่ามกลางหมู่สาวใน “ความงามแตกต่างกัน”

Impressed by a painting of Guido Reni, which represents Mary the Virgin sewing with her companions, Jean Pointel desired to have one of the same kind and asked Nicolas Poussin (1594-1665) to paint one filled with “different beauties”. Poussin chose a passage from the Old Testament telling the story of Eliezer who traveled with ten camels to find a woman for Isaac. He came to meet Rebecca at the well. When the painting became the treasure of the French King, *Académie royale de peinture et de sculpture* chose it as the subject of the monthly discussion (7 January 1668) and provoked an energetic debate since Poussin had omitted the ten camels of Eliezer as mentioned in the Bible. As model of the young generation, Poussin did not respect the original story. But the aesthetic concept of *invention* demonstrates the dynamics between text and image which cannot be firmly joint together. The creation lets a void for artist to fill, and that represents a space where ego or subjectivity can appear through drawing and colors without a strict respect to the original text. Moreover, the game of formal construction suggests also that many things stay out of textual control. The story about the research of a good woman cannot avoid erotic connotation as hinted by the image of one man between a group of “different beauties”, and by the different presents he offers to Rebecca.

คำหลัก - **Keywords** : Nicolas Poussin, Académie royale de peinture et de sculpture, invention, the Genesis 24, Eliezer, Rebecca